

Myllytullin koulun yhdenvertaisuus- ja tasa- arvosuunnitelma

2022-2025

22.4.2022

**SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT**

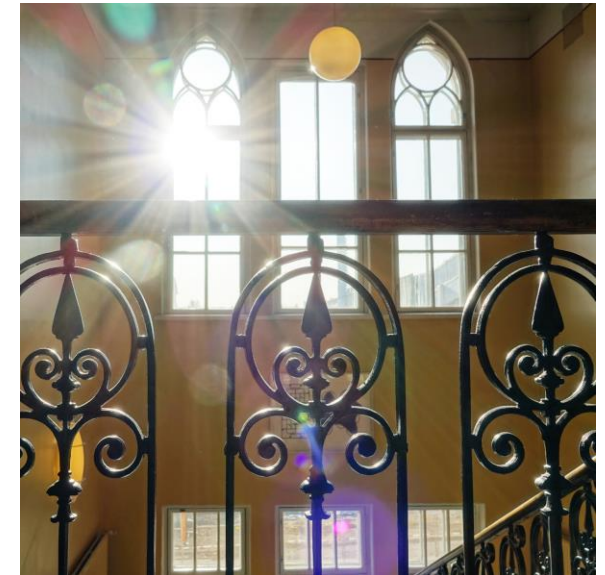
OULU

1. JOHDANTO

- Oulun sivistys- ja kulttuuripalveluiden toiminnassa yhteinen lähtökohta on lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Tasavertaisuuden periaatteet ovat tärkeitä kaikkien lapsi- ja nuorisoryhmien toiminnassa. Jokaiselle kouluyhteisön jäsenelle tulee tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua koulun toimintaan ja edistää elämäänsä. Oppiva yhteisö mahdollistaa osallisuuden ja aidot vaikutusmahdollisuudet. Yhdenvertaisuutta edistämällä voidaan ehkäistä syrjintää, lisätä ymmärrystä moninaisuutta kohtaan ja ennen kaikkea lisätä kaikkien kouluyhteisön jäsenten hyvinvointia.” (Oulun kaupungin opetussuunnitelma, luku 4)
- Yhdenvertaisuuslain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.
- Tasa-arvolain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.
- Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan koulumme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2022–2025.

2. TAUSTAA JA KÄSITTEITÄ

- Osallisuudella voidaan keskeisesti tukea yhdenvertaisuuden toteutumista. Syrjintä on henkilön tai ryhmän perusteetonta toisin kohtelua, mikä johtuu iästä, alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, poliittisesta toiminnasta, ammattiyhdistystoiminnasta, perhesuhteista, terveydentilasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Syrjintää on välitön syrjintä, välillinen syrjintä, häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen tai käsky tai ohje syrjiä. Syrjintää ei kuitenkaan ole sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen.
- Koulun rakenteet, resurssit ja prosessit vaikuttavat siihen, millaiset mahdollisuudet koululla on toteuttaa tasa-arvoista ja yhdenvertaista kasvatusta ja opetusta (Joan Acker 1990). Opetussuunnitelma on keskeisin asiakirja, joka ohjaa koulussa rakenteellisesti toimintaa ja opetusta. Rakenteeksi katsotaan myös erilaiset toimintasuunnitelmat, lainsäädäntö (laki yhdenvertaisuudesta, laki tasa-arvosta, Suomen perustuslaki, ihmisoikeuksien julistus) ja erilaiset sopimukset (Oulun kaupungin toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, kotouttamissuunnitelma ja vammaispoliittinen ohjelma).
- Prosesseilla tarkoitetaan ihmisten tapaa ajatella, puhua ja toimia. Prosessit jakautuvat puolestaan jakoihin (esim. jaot opetus- ja toimintaryhmiin, yleistyks: tytöt–pojat), vuorovaikutukseen (opetustilanteet, kasvatuskeskustelut ja välituntikeskustelut), symboleihin (esim. ryhmäsymbolit, värit) ja itsemäärittelyyn (mitä ihminen itse ajattelee häneltä odotettavan). Osa prosesseista on luonteeltaan tiedostamattomia ja tällöin niiden vaikutus omaan toimintaan voi olla vaikeampi havaita. Tärkeitä osa-alueita, joihin prosessien osalta kannattaa kiinnittää huomiota, ovat esimerkiksi oppimiserojen huomioiminen, opetusmenetelmien yhdenvertaisuus, oman kulttuurin/kielen/identiteetin tukeminen ja sosiaalinen kanssakäyminen sekä yhteydenpito vanhempiin.
- Resursseilla tarkoitetaan koulun tiloja ja välineitä (leikki- ja oppimateriaalit), joiden tulisi sisällöltään edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää tilojen esteettömyyteen ja opetusmateriaaleihin.

3. NYKYTILAN KARTOITUS JA ARVIO YVTA-TILANTEESTA

- Koulumme aikaisemmassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on valittu parin vuoden välein kehittämiskohteet, joiden edistymistä on myös arvioitu ja seurattu. Olemme erilaisten kyselyjen (kouluterveys-, hyvinvointi-, kiusaamiskysely) avulla seuranneet, onko tilanne parantunut/muuttunut. **Kehittämiskohteinamme ovat näiden kartoitusten pohjalta olleet 2016–2021 seuraavat asiat:**
 - Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsitteet tutuiksi oppilaille ja henkilökunnalle
 - Wilman käytön tehostaminen. Erikseen koulutus maahanmuuttajaperheille. Käytön seuranta kaikkien perheiden osalta ja positiivinen viestintäkulttuuri
 - Nimittelyn vähentäminen ja siihen puuttuminen
 - Lisätään kielitietoisuutta, mikä tukee kaikenlaisia oppijoita
 - Oppilaiden osallisuuden lisääminen oppitunneilla, arvioinnissa ja suunnittelussa
 - Osallisuuden vahvistaminen (liikkuva koulu, kotikoulutoimikunta, oppilaskunta, tukioppilaat ja oppilaiden mukaan ottaminen opetuksen suunnitteluun vahvemmin)

Kehittämiskohteiden arviointi on osoittanut, että olemme edistyneet tavoitteissamme.

Oppilaiden maalaamat vahvuussiivet, Oulun kaupungin kirjastossa

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

4. MYLLYTULLIN KOULULLA TOTEUTUVIA YVTA-ASIOITA

Koulun toimintakulttuuri

- yhteisvertaisuustietoisuutta lisääviin koulutuksiin osallistuminen
- yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon huomioiminen ryhmäjaoissa (liikunnassa ja käsityössä sekaryhmät mahdollisuuden mukaan), kuvataidevalinnoissa, ammatinvalinnanohjauksessa, oppiaineissa ja oppimateriaalin valinnassa
- säännöllinen ohjaaminen toisten arvostamiseen, myönteiseen puhetapaan ja vuorovaikutuksen laatuun
- positiivisen toimintakulttuurin vahvistaminen ja positiivisen pedagogiikan vaihtuvat teemat
- kyselyistä saatavan hyvinvointitiedon hyödyntäminen kehittämiskohteiden valinnassa ja koulun toiminnan suunnittelussa
- kiusaamiselta ja häirinnältä suojaavan suunnitelman käyttäminen ja huomioiminen YVTA-suunnitelman tekemisessä
- käytössä oleva kasvatustieteiden toimintamalli
- koulun järjestyssäännöt
- koulun kansainvälisyysuunnitelma, joka huomioi erilaisia teemapäiviä ja kulttuureja
- tilojen esteettömyys ja sukupuolineutraalit wc-tilat
- tuen järjestelyt ja apuvälineiden käyttö
- S2-opetus ja mahdollisuus oman äidinkielen opetukseen
- erikoisluokkavalintojen läpinäkyvyys ja kriteereiden selkeys toteutuvat
- osallistuminen lukuvuonna 2022–2023 valtakunnalliseen oppilashuollon kehittämishankkeeseen ja SKY-hankkeeseen (sitouttavan kouluyhteisön hanke), jotka tukevat oppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia

Oppilaiden osallistaminen

- oppilaskunnan, tukioppilaiden, liikkuvan koulun ja digiagenttien järjestämä toiminta
- luokkakokohtaisia yhdessä tehtyjä sääntöjä
- turvataito- ja tunnekasvatuksen tunnit sovitulla sisällöllä toteutuvat vuosikellon mukaisesti kerran kuukaudessa kaikissa luokissa 1–9 (MYTTY-tunnit)

Kodin ja koulun yhteistyö

- monipuolinen yhteistyö kodin ja koulun välillä (esim. Wilma-viestit ja tuntimerkinnät, sähköpostiviestit, yhteydenpito puhelimitse)
- jokasyksyinen kysely katsomusaineisiin ja uskonnollisiin tilaisuuksiin osallistumisesta
- aktiivinen vanhempainyhdistyksen toiminta, joka on korona-aikana ollut haasteellista
- avoin ja hyvä tiedottaminen
- maahanmuuttajaperheille järjestettävä erillinen vanhempainilta esim. Wilman käytön ohjaukseen liittyen

HALUAN KUULUA PARVEEN (LUMOTEOS 2021, VALVE)

5. KOULUMME KEHITTÄMISKOhteet 2022-2025

1. Yksinäisyyden vähentäminen ja kohtaamisten mahdollistaminen aikuisten kanssa

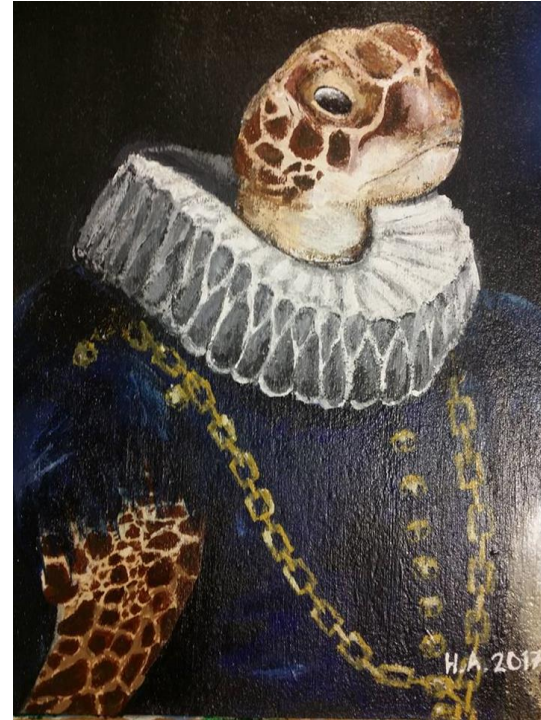
(Kouluterveyskyselyt 2021, kiusaamiseen liittyvät kyselyt, Kokemuksellisen hyvinvoinnin mittaus 08/2021)

2. Kulttuuritietoisuuteen ja sukupuolisensitiivisyyteen liittyvän tiedon lisääminen

(Tarve henkilökunnan kouluttamiseen)

3. Häirinnältä suojaaminen

(Kouluterveyskyselyiden ja kokemuksellisen hyvinvointitiedon mittaukset sekä kiusaamiseen liittyvät kyselyt 2021)

6. TOIMENPITEET JA NIIDEN AIKATAULUTUS

KOHDE	2022-2023	VASTUU	2023-2024	VASTUU	2024-2025	VASTUU
Yksinäisyyden vähentäminen ja kohtaamisten mahdollistaminen aikuisten kanssa	Työpaja oppilaskunnan hallitukselle ja huoltajille 02/2022 Ehdotusten koonti kevät 2022 Toimenpiteiden käynnistäminen syksyllä 2022 Arviointi kevät 2023 Mytty-tunnit vuosikellon mukaisesti 1–9 lk SKY-hanke	Teemu, Maija, Maria, Saara, Helena Tukioppilaat Nuorisotyöntekijät Koulu yhteisö Turvataitovastaavat, luokanopettaja ja luokanvalvoja	Kouluterveyskysely ja tulokset Uuden kehittämiskohteen valinta, toteutus ja arviointi Mytty-tunnit vuosikellon mukaisesti 1–9 lk	Rehtori, oppilashuolto, luokanopettajat ja luokanvalvojat Turvataitovastaavat, luokanopettaja ja luokanvalvoja	Kokemuksellisen hyvinvoinnin mittaaminen ja tulokset Uuden kehittämiskohteen valinta, toteutus ja arviointi Mytty-tunnit vuosikellon mukaisesti 1–9 lk	Rehtori, apulaisjohtaja, oppilashuolto, luokanopettajat ja luokanvalvojat Turvataitovastaavat, luokanopettaja ja luokanvalvoja
Kulttuuritietoisuus ja sukupuolisensitiivisyys	Kulttuuritietoisuuskoulutus ja työpaja syksy 2022 Työnjaon selkiyttäminen S2-oppilaiden osalta	Minttu, Salla, Villa Victor Kv-tiimi S2-opettajat, erityisopettajat, rehtori, opo sekä opettajat	Sukupuolisensitiivisyyskoulutus ja työpaja Koulun toimintarakenteiden ja käytänteiden tarkistus	Rehtori Martu Väisänen Muu kouluttaja	Kotikansainvälisyyteen liittyvä teemaviikko	Tiimit, huoltajat, oppilaat, 3. sektori
Häirinnältä suojaaminen	Someturvapilotti Kiusaamiskysely 05/2022 SKY-hanke	Apulaisjohtaja, turvataitovastaava, luokanopettajat ja luokanvalvojat Oppilashuolto	Someturvan jatko, rehtorin kirje Kiusaamiskysely 05/2023	Apulaisjohtaja, turvataitovastaava, luokanopettajat, luokanvalvojat ja rehtori	Rasisminvastainen viikko 03/2024 Kiusaamiskysely 05/2024	Tiimit, oppilaat, 3. sektori

7. ARVIOINTI KEHITTÄMISKOHTEDEN OSALTA VUOSITTAIN

KEHITTÄMISKOHDE	ONNISTUMISET	HAASTEET	MUUTA
2023			
1.			
2.			
3.			
2024			
1.			
2.			
3.			
2025			
1.			
2.			
3.			

